

Η αξία της ελληνικής γλώσσας

άρθρο του Μανώλη Γιορταμάκη

Η Ελληνική γλώσσα είναι ινδοευρωπαϊκή γλώσσα και προέρχεται από την αρχαία ελληνική, με την οποία επικοινωνούσαν οι αρχαίοι Έλληνες. Στη συνέχεια, έγινε η κοινή διάλεκτος των λαών της Μέσης Ανατολής από την εποχή των κατακτήσεων του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Το ελληνικό αλφάβητο αποτέλεσε τη βάση της δημιουργίας του λατινικού αλφαβήτου των Γάλλων, Ισπανών, Ιταλών και Αγγλων. Συνεπώς, πολλές ευρωπαϊκές και παγκόσμιες γλώσσες βασίστηκαν στην ελληνική γλώσσα, της οποίας – όπως χαρακτηρίζουν και περιγράφουν λόγιοι, γλωσσολόγοι, καθηγητές, συγγραφείς αλλά και επιστήμονες- ο πλούτος είναι μεγάλος και ανεκτίμητος και η ομορφιά της αλλά και η βαθιά γοητεία της ξεπερνούν κάθε άλλη γλώσσα και διάλεκτο του κόσμου.

Τα παρακάτω αποσπάσματα είναι απόψεις διαφόρων επιστημόνων, ρητόρων, διαφωτιστών και συγγραφέων κατά την πάροδο των αιώνων για την ελληνική γλώσσα. Ο καθένας της δίνει μια διαφορετική πτυχή και επισημαίνουν για μια ακόμα φορά τη γοητεία και τον πλούτο της γλώσσας μας, της ελληνικής :

- ✚ Ένας από τους πρώτους ανθρώπους που μίλησαν για τον πλούτο της ελληνικής γλώσσας ήταν ο Μάρκος Τίλλιος Κικέρων, ρήτορας, φιλόσοφος, δικηγόρος, πολιτικός και ύπατος στην Αρχαία Ρώμη.

Ο Κικέρων λάτρευε την ελληνική γλώσσα και τον ελληνικό πολιτισμό, όπως πάρα πολλοί Ρωμαίοι της εποχής εκείνης . Είναι γνωστή η φράση, ότι οι Ρωμαίοι κατέκτησαν την Ελλάδα με τα όπλα και οι Έλληνες τη Ρώμη με το πνεύμα τους. Η ελληνική γλώσσα και ελληνική γραφή έγιναν διεθνείς πρώτα επί Μεγάλου Αλέξανδρου και Ελληνιστικών χρόνων. Επίσης ήταν διεθνείς και επί Ρωμαϊκής και Βυζαντινής αυτοκρατορίας, ενώ πολλοί Ρωμαίοι έρχονταν στην Αθήνα για να μάθουν ελληνικά.

«Εάν οι θεοί μιλούν, τότε σίγουρα χρησιμοποιούν τη γλώσσα των Ελλήνων»

✚ Στη συνέχεια, στην εποχή του Διαφωτισμού, εποχή όπου προωθήθηκαν οι τέχνες, τα γράμματα και οι επιστήμες αλλά και το κίνημα που -όπως εκφράζεται από την ίδια την λέξη- διαφώτισε την τότε σκοτεινή Ευρώπη, εισάγοντας νέες δημοκρατικές ιδέες και θεσμούς, κορυφαίοι διαφωτιστές μίλησαν για την ελληνική γλώσσα. Ο Βολταίρος, Γάλλος συγγραφέας, ιστορικός και φιλόσοφος, διάσημος για το πνεύμα του, τις επιθέσεις του εις βάρος της Καθολικής Εκκλησίας και την υπεράσπιση της ανεξιθρησκείας, της ελευθερίας του λόγου και του διαχωρισμού εκκλησίας και κράτους, είπε:

«Είθε η Ελληνική γλώσσα να γίνει κοινή όλων των λαών.»

Με τη φράση αυτή ο Βολταίρος έδειξε τον βαθύ σεβασμό του για την ελληνική γλώσσα, καθώς ο ανυπέρβλητος πλούτος και η ομορφιά της τον ώθησαν να την αγαπήσει και να υποστηρίξει την άποψη ότι η ελληνική γλώσσα πρέπει να γίνει η κοινή όλων των λαών . Άλλωστε, η ίδια η ελληνική γλώσσα θεωρείται η μητέρα όλων των ευρωπαϊκών γλωσσών.

✚ Την εποχή όπου η Γερμανία ήταν μέρος της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, ο Γιόχαν Βόλφγκανγκ φον Γκαίτε, γερμανός ποιητής, μυθιστοριογράφος, δραματουργός, θεωρητικός της Τέχνης και επιστήμονας καθώς επίσης και μεγάλος φιλέλληνας είπε:

«Άκουσα στον Άγιο Πέτρο της Ρώμης το Ευαγγέλιο σε όλες τις γλώσσες. Η Ελληνική αντήχησε άστρο λαμπερό μέσα στη νύχτα.»

Η ελληνική γλώσσα και γραφή είναι αυτή με την οποία διαδόθηκε η σημαντικότερη θρησκεία του κόσμου, η Χριστιανική, μέσα από τα διδάγματα της Καινής Διαθήκης. Οι απόστολοι και ευαγγελιστές, Μάρκος, Ιωάννης, Λουκάς, Ματθαίος, όπως και πολλοί άλλοι Εβραίοι είχαν ελληνική μόρφωση και ήταν γνώστες της ελληνικής γλώσσας και γραφής και γι' αυτό έγραψαν τα Ευαγγέλια κατ' ευθείαν στην ελληνική, με σκοπό να γίνουν γνωστά σε όλο

τον κόσμο. Είναι γνωστό ότι όχι μόνο οι μαθητές, αλλά και ο ίδιος ο Ιησούς μιλούσε την ελληνική γλώσσα και στην συνέχεια τα αραμαϊκά και τα λατινικά.

✚ Αλλά και στην αρχαία Αραβία , ο Ιμπν Χαλντούν , ο μεγαλύτερος Άραβας ιστορικός και κοινωνιολόγος είπε:

«Πού είναι η γραμματεία των Ασσυρίων, των Χαλδαίων, των Αιγυπτίων; Όλη η ανθρωπότητα έχει κληρονομήσει τη γραμματεία των Ελλήνων μόνον.»

Οι Ασσύριοι, οι Χαλδαίοι και οι Αιγύπτιοι θεωρούνται πρόγονοι των Αράβων. Ο Χαλντούν, αφού είχε μελετήσει κατά γράμμα την αρχαία γραμματεία των προγόνων του, συνειδητοποίησε ότι όλη η ανθρωπότητα έχει κληρονομήσει τη γραμματεία των Ελλήνων. Πράγματι, πολλές ξένες γραμματικές βασίζονται στην ελληνική, όπως για παράδειγμα η γαλλική η και η ιταλική .

Και τέλος...

✚ Ο Ζακ Λανγκ, υπουργός παιδείας στην Γαλλία, είχε πει:

«Θα ήθελα να δω να διδάσκονται τα Αρχαία Ελληνικά, με τον ίδιο ζήλο που επιδεικνύουμε εμείς, και στα Ελληνικά σχολεία...»

Με αφορμή αυτή τη δήλωση, στο παρακάτω κείμενο μπορούμε να δούμε τη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών ανά χώρα :

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στα 16 Ομόσπονδα κρατίδια της Γερμανίας, τα Αρχαία Ελληνικά διδάσκονται ως υποχρεωτικό μάθημα σε 208 Κλασικά Λύκεια. Συγκεκριμένα, στα 13 Ο.Κ του ΣΓΕ Βερολίνου λειτουργούν 105 Κλασικά Λύκεια Β/θμιας, στα 3 ΟΚ του ΣΓΕ Μονάχου λειτουργούν 103.

ΠΟΛΩΝΙΑ

Στην Πολωνία λειτουργούν 3 Κλασικά Λύκεια Β/θμιας, όπου διδάσκεται παράλληλα με την Αρχαία Ελληνική και ο Αρχαίος Ελληνικός Πολιτισμός.

Μ.ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Στη Μ.Βρετανία η διδασκαλία των Αρχαίων είναι προαιρετική, στο πλαίσιο της διδασκαλίας ξένων γλωσσών, σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες. Κάθε σχολείο είναι αρμόδιο να αποφασίσει αν θα εντάξει τα Αρχαία Ελληνικά στο πρόγραμμά του. Ωστόσο σε κάποια από τα ιδιωτικά σχολεία το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών και Λατινικών (Classics) προσφέρεται στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Ιδιαίτερη παράδοση και ποιότητα στις κλασικές σπουδές έχουν πολλά γνωστά Πανεπιστήμια της Αγγλίας. Έδρες Ελληνικών Σπουδών στελεχώνονται με αποσπασμένους εκπαιδευτικούς στην Μ. Βρετανία, στη Β. Ιρλανδία και τη Σουηδία.

ΔΑΝΙΑ

Στη Δανία τα Αρχαία Ελληνικά διδάσκονται σε ένα πολύ μικρό αριθμό σχολείων (συνολικά 10). Διδάσκονται μόνο στο Λύκειο και προσφέρονται ως μάθημα επιλογής και όχι ως ξένη γλώσσα. Τα μαθήματα των Αρχαίων Ελληνικών – τα οποία προσφέρονται σε συνδυασμό με τα Λατινικά-, απευθύνονται σε μαθητές που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα Αρχαία Ελληνικά και θέλουν να ακολουθήσουν σχετικές σπουδές στο πανεπιστήμιο. Τα σχολεία αυτά συνιστούν «κανονικά σχολεία» και δεν αποτελούν ιδιαίτερο τύπο σχολείου.

ΣΟΥΗΔΙΑ

Στη Σουηδία δεν διδάσκονται Αρχαία Ελληνικά στα σχολεία.

ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Στη Νορβηγία μαθητές που φοιτούν στο λύκειο έχουν τη δυνατότητα επιλογής παρακολούθησης μαθήματος για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό σε δυο επίπεδα, που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, και την εκμάθηση των αρχαίων ελληνικών.

ΒΕΛΓΙΟ, ΓΑΛΛΙΑ, ΙΣΠΑΝΙΑ

Τα Αρχαία Ελληνικά διδάσκονται ως μάθημα επιλογής.

ΙΤΑΛΙΑ

Στην Ιταλία τα Αρχαία διδάσκονται στα κλασικά Λύκεια.

Συνοψίζοντας, ας θυμηθούμε μια φράση του Luis Jose Navarro:

«Η Ελληνική γλώσσα για μένα είναι σαν κοσμογονία.

Δεν είναι απλώς μια γλώσσα...»

Μανώλης Γιορταμάκης, Γ1 Γυμνασίου